

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „КОМПОЗИЦИЈА ВО ДИЗАЈНОТ”
ОД ПРОФ. Д-Р КАТЕРИНА ДЕСПОТ И ПРОФ. Д-Р ВАСКА САНДЕВА,
ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ НАУКИ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.1702-179/14 од 33. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки, одржана на 2.11.2021 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- **проф. д-р Тони Васиќ**, Факултет за архитектура и дизајн, Универзитет Американ колеџ - Скопје, Република Северна Македонија;
- **проф. д-р Петар Намичев**, Ликовна академија при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, Република Северна Македонија
за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис **„КОМПОЗИЦИЈА ВО ДИЗАЈНОТ” од проф. д-р Катерина Деспот и проф. д-р Васка Сандева** наменет за студентите на прв и втор циклус студии на Факултет за природни и технички науки на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Композиција во дизајнот” од проф. д-р Катерина Деспот и проф. д-р Васка Сандева е јасно конципиран и пишуван според Наставниот план и програма за предметот Композиција во дизајнот, кој се изучува како задолжителен предмет на првиот циклус студии на Факултетот за природни и технички науки на Институтот за архитектура и дизајн при Универзитет „Гоце Делчев” – Штип, во втора година, трети семестар, со неделен фонд на часови 2+2+1, и носи 6 кредити, вкупно 180 кредити.

Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува материјал преку кој студентите ќе можат да ги надополнат своите сознанија од потесната област на композицијата во дизајнот, но и ќе може да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Материјалот што е предмет на обработка во овој учебник е изложен прегледно и концизно, претставен во текст од вкупно 230 страници, во кои се содржани и библиографски единици, периодични списанија. Начинот на кој е поставена истата ќе помогне во доближување и поедноставно претставување на материјата до студентите.

Трудот е пишуван во А4 формат со нормален проред, употребен е фонт Arial, големина на буквите 11. Обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Ракописот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое од теоретски и од практичен аспект ќе им овозможи на студентите стекнување на познавања за оваа област. Учебник со ист или сличен наслов што обработува иста содржина на Универзитетот „Гоце Делчев” досега не е објавена и како целина и начин на обработка на материјата, ракописот е оригинално дело.

Краток опис на содржината: Учебникот содржи 230 страници и е напишан на оригинален начин, со јасен и разбирлив јазик. Ракописот методолошки е структуриран во 10 посебни делови, односно глави. Секоја глава е посебна целина и се занимава со една посебна тема од композиција во дизајнот, а сите заедно формираат комплетна структура која во голема мерка ги опфаќа основните за композиција во дизајнот.

Првата главата е со наслов *Вовед* во композиција и определување на терминот композиција. Авторките дават краток вовед општо за дизајнот и композицијата, краток опис за видови композиции и поделба на композицијата. Информациите за композицијата се упатени преку пораките на дизајнот.

Втората глава е со наслов *Авангарден дизајн*. Овде авторките даваат детален преглед на авангардата и авангардните движења, основната и доминантната функција. Потоа е направена анализа каде што се појавуваат овие движења и специфичните карактеристики на авангардниот дизајн. Објаснети се движења кои се појавуваат и стилски карактеристики, како и белегот што го остава авангардниот дизајн со сите негови специфични карактеристики и неговата примена во изминатите години до денес.

Трета глава е *Изразни средства на композицијата*. Во оваа глава е објаснето влијанието на елементите и нивната заемна врска во создавањето на композицијата во дизајнот.

Четврта глава е *Изразни својства на композицијата*. Во оваа глава е објаснето влијанието на принципите и нивната примена во композицијата за дизајнот.

Петта глава е *Композиција и форма*. Оваа глава се однесува на формата како основа за создавање на композиција и различните видувања на формата и нејзината применливост во композицијата.

Шеста глава е *Својства на композицијата*. Ова поглавје се однесува на својствата на композицијата и нивното влијание врз создавањето на дизајнот.

Седма глава е *Правила и методи во композиција*. Овде се опишани детално модулите и мрежите и нивната примена во композицијата на дизајнот. Развојот на мрежестите форми и структурата на мотивот.

Осма глава е *Простор и композиција*. Во ова поглавје се образложени просторот, елементите на композиција на просторот, просторната основа и новите концепти на просторот и какво е влијанието на композицијата врз просторот.

Деветта глава е *Теорија на композиција во дизајнот*. Во оваа глава е направена анализа за теоризирањето и потребата од теоријата на композицијата врз дизајнот. Што претставува композицијата во организирањето на формите во дизајнот и внесувањето на нови елементи.

Десетта глава е *Креативност и дизајн*. Овде авторите ги прикажуваат потребните мерки за развивање на креативноста врз во дизајнот и начинот на дизајнирање.

Рецензентите при ревизијата на ракописот можеа да констатираат извонредна систематичност во презентирањето на содржините на ракописот. Авторите покажува големо стручно познавање на третираната проблематика, комбинирање на темите и создавање на една суштинска целина која создава простор, не само за запознавање со проблематиката од страна на студентите, туку и за понатамошни анализи, размислувања и продлабочувања на знаењето од областите на композицијата во дизајнот.

Концизното и експлицитното презентирање на проблематиките од оваа област даваат голема можност за користење на овој материјал не само од страна на студентите, туку и пошироко од страна на пошироката читателска публика која се чувствува блиска кон оваа проблематика, како и кон оние кои имаат потреба од соодветни дизајнерски предзнаења од областа на композицијата во дизајнот.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на претходно изнесеното, Рецензентската комисија констатира дека ракописот за учебникот „Композиција во дизајнот“ од авторките д-р Катерина Деспот, редовен професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, и д-р Васка Сандева исто така редовен професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, е напишан според предметната содржина за предметот за којшто е наменет и ќе им биде од особена корист на студентите при совладувањето на наставните содржини.

Предметната проблематика во учебникот е коректно обработена, избрани се соодветни методолошки пристапи базирани на современите достигнувања во композицијата на дизајнот и има нагласено едукативно значење. Сметаме дека овој учебник ќе им овозможи на студентите да се стекнат со потребните знаења за оваа област, а ќе даде придонес и во научната и стручната јавност и затоа со големо задоволство препорачуваме да биде објавен.

Врз основа на гореизнесеното, Рецензентската комисија со задоволство му предлага на **Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип** да го поддржи издавањето на учебникот „Композиција во дизајнот“ од авторките д-р Катерина Деспот, редовен професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, и д-р Васка Сандева, редовен професор на Ликовната академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензенти

Д-р Тони Васиќ, редовен професор, с.р.
Д-р Петар Намичев, вонреден професор, с.р.